

F O A I E

п е о т р ѣ

МІНІСТРІЕ, КІМІЧІ ТАКІ ЛІТЕРАТОРЪ.

ЖОІ, 26. АПРІЛІО.

1851.

№ 17.

ЛІВЪЦЪТВРА НІБЛІКъ. (Ліквідатор.)

Лівъцътвра півлікъ тревзе ea съ фіе словодъ сеаѣ спасъ adminістрадїї ескізів а гвверпвлі? Ачеастъ літреаре інтересантъ аѣ фост спіектвлі маї твлтор пітернічe дісіватерї (dissavateri) ліпцуріе вnde бтепії саѣ лінделетпічіт маї твлт къ дѣнса ші маї къ сеаѣ жп Фрапдія лінainte de реорганизаїа скблелор; аша дар терітъ ка съ зів пії еїчева деснре дѣнса аїче.

Ди цуріле актъ лівът організате, гвверпвлі фінд ашъзат маї със декът орі че ші афльідзсе ліптрвл жп каре се концептреазе тілле de рамбрі а adminістраїе, поте маї віне de кът орі чине а къпшітре треввіцеле, авзгріле (реалітреввіцаре) ші de а ле da дофторї. Інтереснія чел адівърат ал впії ліпцълент гвверп есте ка totvз съ се афле впії жп тьпеле сале: піептр къ атепчea ел аре тіжлок de а ашъза о оръндзіаль цепераль, de а фаче съ се впеаскъ, літреазъ тішкъреле птмеросе а adminістраїе, ші літінса машіоъ къ тóте впелеле сале пії ва терпde кът маї івте, ші маї словод. Маї спедіял жп лівъцътвра півлікъ, гвверпвл аре інтерес ка съ факъ съ реверсе аспра са ші ка съ літбркъ спре фолосъл съ вінепачереле ачестей ашезърї, че поте съ се факъ піептр дѣнса пії тіжлок пітернік. Ел тревзе маї къ саѣ а се апліка de a da твтврор тьдвлрілор пації о конформітате de ідеї, de сентіменте ші de сокотіндї каре сълт атът de треввіцоре піептрз рапаосъл ші автвзл цеперал; ші пімікъ пії есте маї потрівіт а капъта ачест реалтат de кът лівъцътвра півлікъ. Апсфършіт есте форт de треввіцоре ка фелірітеле рамбрі, кърора лівъцътвра півлікъ тревзе а ле da елеві, съ пії фіе пічі кът лівъцътвра, ші пімікъ пії поте прівіге ла ачеаста маї віне de кът гвверпвл. Ачесте ввіпіте ші

алте асъмінае каре с'ар маї пвте аръта, щітеск кътръ ідея че ар да гвверпвлі топоползя лівътврі півліче.

Піртініторї сокотіндї контрапріе се вор теме къ гвверпвл съ пії се пре літреакъ ші съ пії факъ авз. Кънд аре чіпева пттере de а фаче ачеаста че воеште, къ грэй есте а пії фаче авз ші а пії сокоті къ аре дрентате ла ачеаста; ші фінд къ севпшій впії стат пврзреа сълт de релігії deоце-віте, есте de темт ка ачеаста, каріл пії ай тог аче-іаш кредіндъ ка ші статдъ, съ пії воаискъ а трімі-те копії лор ла скблеле статорпічіте, прівігете ші онъртвіде de гвверп, de фрікъ ка съ пії сілічес-кські копіштінда лор ші съ пії каюте а ле скітва релігія. Пріп ачеаста сар жігні скопъл ченій про-пнне гвверпвл de а літпъртъші пе тодї de вінеп-фачеріле лівъцътврі.

Се афль зп тіжлок, че ті се паре къ ка ліпціпіе лівъцътврізъ тóте сокотіндїле, ші каре з-пеште ліккрапеа повъцзітобе ші ліпталъ а гввер-пвлі къ пріпціпівл воєї чеї словоде, пе каре пії тревзе а се перде. Ачест тіжлок аѣ літвръцюшат гвверпвл Moldаві. De ші аѣ ліпфіндат о епітро-піе а лівъцътврілор півліче, че аре ліпала adminі-страдїе асъпра ачестай ашъзътълт, каре пріві-гезъ треввіцеле ші дісівъліреа са, аѣ ліпгъдзіт пії пітмай векелор інсіонате de а рътъпне, дар ліп-къ фіештекаре алт, къ літвоіре поте леспе а ліп-фіндіа сколі ші ашъзътълт, пе ліпгъ ачеле че сълт съвт атърпареа са ші ліпкъ чеї маї твлт, піептр а спріжні лівъцътвра ші а ліккрапа вв-пеле методврі, саѣ dat amістор ла кътева інстіт-тврі векі, ка твлдьмітъ дрент сліжвеле че аѣ фъ-кът ші де ачеле че се маї аштеаптъ. Фіеште ка-ре партіквларів аѣ рътmas de асъміне словод de аш крепіте копії съ прекът воеште, ші ачеаста есте спре фолосъл лівъцътврі de а о ръспільнді ліпкъ ші маї твлт. Конквренція (літреачеріа) ліп-

тре деосъвіції шефі а інстітутрілор пеапърат фаче ка съ се тікшірекъ предзя ші жилемешіте жи-
вьщтьра пептрэ тóте стъріле ôтепілор. Фіеш ка-
ре din тръпші аре асъміне інтерес пептрэ ка те-
тодвріле сале ші жи-вьщтьра че дъ елевілор съ
фіе челе маі въне, пептрэ ка пъвлікл съї deoce-
веаскъ, ші се жи-вьщлеце къ ачеастъ ляпти de жи-
тречере акърве резултаттврі се жи-декъ de пъвлік,
треввє пегрешіт съ айъ ефекттврі твлт маі фоло-
сітбре, de кът анатіа ші depriпdepea а къдіва
профессорі прівілігеді ші пътітіді de гъверн. Аче-
астъ жи-вьщче аш-жи-вьщтьра пептрэ діректорії а-
шъзетътврілор пеатърнате; ea жи-демпъ асъ-
міне ші не ачі чі повъздеск ашъзетътврілор жи-
фіппате de епітропіе, къчі се атінде асъмінеа de
чінтеа лор, de a добеді къ й нъ съпт пічі кът
певреднічі de позиція делікатъ ші чістітъ че лі
саѣ жи-кредіндат, ші къ жи-вьщтьра din скобеле
пъвліче къштігать есте маі пресе de кът ачеа
din скобеле партіквларе. Асфел тої се фолосеск,
ші гъвернл ші пъвлікл. Афаръ de шефії пепсіо-
лор а кърора інтерес партіквлар треввє а се
жергі че-лі овітеск: ачеаста първреа треввє
съ се жи-вьщпле кънд твлт ші алтвл інтерес нъ
се пот впі.

Іатъ дъ скварт жи-вьщтьріле прелімінаре че
треввє съ пропъшаскъ не пла-пвл цеперал ал жи-
вьщтьре пъвліче, къ каре воеск а тъ жи-делет-
нічі акът пептрэ а аціонце съ зік апої ші de про-
пъшіріле ші стареа de фацъ а жи-вьщтьре дъ
пріпініатврі, de реформеле ші de дісвъліріле че
ea ар маі пъте дикъ съ прі-тескъ маі тързій.

Се ні жи-делетнічіт маі жи-тывій de жи-пърді-
ріле ші апої de градвріле че треввє съ жи-вьщ-
шезе вп план жи-деленіт de жи-вьщтьра пъвлікъ.

Со-діетатеа есте впіре de indibidze форте де-
севітъ, вп тот форте комплект че аре пътеросе
треввінде de жи-дествлат. Невоеле сале се жи-шл-
деск къ пропъшіріле чівілізаціе ші се фак асъмі-
неа din зі дъ зі маі къ апевое de жи-піліт; къчі
къ кът со-діетатеа се жи-найтеса-з къ атъга чере
маі твлт; къ кът ea маі твлт дъ тъдвлърілор
сале, къ атъга маі твлт чере жи-папой. De аіче се
паште треввінда de о жи-вьщтьре din твлт дъ
твлт маі пътерікъ ші варіатъ.

Жи-вьщтьра пъвлікъ авънд френт скоп de a
жи-форма пептрэ со-діетате тіпері дъ старе а жи-
піліт ролвріле фелізріте, треввє съ айъ пе атъ-
теа секунді пре кътре трепте ші певої съпт а се
жи-деленіт дъ Іерархіа со-діаль. Ей тревві пептрэ

а о хръпі агропомії, тапфакторії каре се префакъ
продвкторіе патвріе спре фолося съї, пегціторії
каре съї адъкъ обіектеле че ea нъ аре дъ скітв
къ ачеле че аре de прі-кос; ea чере остані пептрэ
а о апъра, дофторі пептрэ а віндека вблеле тр-
пешті, філософі пептрэ а віндека пе ачеле съфле-
тешті; професорі пептрэ а жи-вьща тіперітіа; ea
аре маі къ са-тъ треввінду de ле-цилаторі ші de
адміністраторі пептрэ а окъртві ші аі да ле-ці,
жи-вьца-дії каре съї ля-твр-еаскъ пътеріле патврі,
de а ле съп-тъ треввіндулор лор; ôтепі релі-ціюші
карії съ жи-вьде даторінде кътре Dzev; жи-фър-
шіт треввє цепії жи-сфлате, каре се къпте фр-
тв-седіле път-твіре пептрэ а се admira маі твлт
фъкторів, пъпъ ші цепії фантаст-пептрэ аі де-
скіде къвъ кътре вітторіті.

Тоте треввінде со-діаль прекът ші ачеле але
зпії персо-не се редвк дъ ачесте треі пътврі: тре-
ввінде матеріале, треввінде жи-пътітіті-гіріе ші тре-
ввінде інтелектуале; de асъміне ші тóте indibid-
з-е кемате de a жи-деленіт ачесте треввінде пріп-
лакрвл лор съ квірінд дъ треі марі класе: ind-
стріошіт, артіштіт ші жи-вьца-дії. Пріп ind-стріошіт
жи-делег ôтепіліт практіка-дії, се-аї ачі чі зпеск тео-
рія къ практіка дъ агріклатаръ, дъ комерції ші дъ
тапфактвръ; пріп артішті жи-делег по-еци, з-гра-
вії, тв-зі-її, скв-літорії, архітект-її, акторії ші дъ
цеперал тої ачиа, а кърора лакрврі аі de скоп
жи-дествлар-еа треввінделор по-стре че-лор жи-пъті-
ті-гіріе се-аї а сен-тим-тв-лії; жи-фършіт пріп жи-
вьца-дії треввє съ се жи-делеагъ цепіїле спек-л-а-
ти-в-е че лакр-еа-з спре жи-дествлар-еа треввінделор
по-стре че-лор інтелектуале ші а кърора пътъ есте
атът de фелізрі ка ші ачела ал штіп-целор.

Дечі скобеле впії план цеперал de жи-вьщ-
тврі фінд меніт а форма ôтепі de тóте ачесте
ратврі, се жи-парт de асъміне дъ треі спіде пріп-
цінале; сколі de штіп-нде, сколі de арте фр-т-б-с-е,
сколі de ind-стріе ші апої ачесте дъ тврі се съп-
жи-път-деск ка фіештекаре din ачесте треі класе
марі. Асфел дъ ind-стріе се афъ сколі de агрі-
клатаръ, de комерції ші тапфактвръ; дъ фр-т-б-с-е
арте сколі de літератвръ, de тв-зі-її, de архі-
тектвръ, de скв-літорії, de з-гра-вії ш. а. ші дъ
штіп-цъ сколі de математ-її, de хеміе, de фізікъ,
de астрономіе, de історія патвраль.*)

*) Нъ фак пітікъ атъ аіче de кът аплек дъ
парте класіфікація в-пощтінделор ôтепішті ла жи-

Іатъ жицърдіріле арътаге. —

Акыт се хотърът градвріле.

Градвріле жицъцътвра пзылікъ сънт трептеле че стаў жи паралель къ dioceсіtеле класе de четъцені de ла чеа тай de үос пъпъ ла чеа тай de със. Жицъцътвра пептврінд фі жицъ de о по-потрівь пептврі тоді, пептврі къ келтвелеле ар фі преа жисынътврі, ші къ тревве пеапърат о едъ-кадіе осъбіть пептврі фіеште че старе, еа тревве пытва de кът а се тръда дзпъ рапгвріле ші ав-діїле партіквларілор; пептврі ка вінфачеріле сале съ фіе пептврі тоді. Есте дар пеапърат а черчета ста-реа поппладіе жи църіле жи каре пептвріне вре-съ о жицестреze къ о системъ комплетъ de жи-цъцътврі. Къ тóтте ачесте жицъцътвра ны трев-вve пічі кът а фі жи ачеастъ прівіре съпъсъ ста-твлій, ші жицопорър; діп протівъ, фінд къ еа есте менітъ а форма семіпділе війтврі ші а пре-гъті къліе війтврімей, апоі тревве съ цінтеасъ жи атъта прекът есте къ птіпцъ а плъстві, жи църіле жи каре ны съ афъ жицъ класврі de четъ-дъыл треввінъші къ еквілівріа птірілор жи стат ші къ автвлі цеперал. Дечі жицъцътвра пзылікъ тревве съ айъ дрепт скоп жи пріпдіпатврі 1іш de а сързпа ровіа ціганілор, 2ле de а жиціндіа класе de тіжлок че ны екзістезъ аіче, къчі дзпре кът се птіе, котердзл ші индустрія къттате жи алте църі de четъцені, аіче сълт тай къ тутвл жи тънеле стрынілор; ші агріквтвра ны есте жи-къ de тот ліпсітъ de скътчеле феодалітъцей.

Іатъ дар градвріле че ам пропхе а се жи-тиме:

1іш жицътврі град къпрінгънд сале de адъ-пост ші сколе жиценътврі de 1іш град. — De аі-че ар еши жи чеа тай маре парте бітені de слож-въ че ар жицепліні моква ровілор.

ВІЦЪТВРА ПЗЫЛІКЪ. Dopінда тоеа тай жицътврі аж фост а жиціра жи ачест жицрал къттава артіквле асъпра класіфікаціе че ам експлікато жи апвла трекът ла Akademіa din Еші; жись dioceсіtеле жицр-циррі de ті аж жицесліт зратара ачестті лакврі чен жицепвсем. Жиці паре фогре ръб; къчі аплі-кадіе че фак аіде де ачеастъ класіфікаціе ла жи-цъцътвра пзылікъ ны ва фі птіе атът de віне жи-дълеась прекът ар тревві, дакъ ар фі. фост про-пшітіе de жисыні кіар експлікато класіфікаціе. Нысьждеек къ воі птіе кът de кърьлнд жицілі ачеастъ ліпсісъ. Шын атвчеха къ плъщере іаі а-чест прілеж de а аръта ұна din тілде аплікацій фолосітврі зпві віп табло de къпштінде омі-пешті.

2ле жи ам доілеа град къпрінгънд сколе de гра-діл ам доілеа тінітіе а жиформа елеві пептврі скó-леле de агріквтврі, de котердзл ші de тапвактврі. Аіче с'ар жиформа класе de тіжлок; адекъ кла-сеle индустріосе.

3ле жи ам треіле град къпрінгънд колециіле de үnde вор еши елеві хотъръді а трече жи сколеле штіппделор ші але фрятмоселор арте че вор фі ісво-рзл жицъцацілор ші ал артістілор.

4ле Фінд къар фі преа къапевое ка съ ны зічет къ пептвтіңді de а къпрінде ратвріле атът de варіате о фрятмоселор арте ші а штіппделор жи de осесвітеле сколе жи каре еле с'ар парадосі къ ачесте сколі ны ар птіе фі тінітіе de къттава жицъцътвра теор-рілор, акыт хотържте ші аплікаціе а штіппдіе фъръ а птіе adіverі проптшіріле сале челе сілпі-че а штіппдіе пічі а о зрта трентат, сар къвіні а ашъза жи центрвріле челе тарі de жицъцътврі дрепт къпвін системе жицрі, кърсврі пзыліче ші статорпіче үnde съ вор да ла лєтіпъ теоріле челе позъ, дескоперіріле ші десъввріріле жицітъ-ріе штіппдел. Пріп ачесте кърсврі ар жицепліні үрзіреа чеа таре а жицъцътврі.

Асфел жицърдіріле ші градвріле се афъ а-депате ші жицінате жицрепврі жи ачест план жи-кът се фортеzъ віп къпрінс методік ші комплек. Маі департе воі жицъцоша тавлонвл сіонптік ал ачестті системе. Акыт воеск а аръта каре сълт фелвріде de жицъцътврі, челе тай віпе методірі ші десінпліна чеа тай потрівітъ пептврі ашъзъ-тъптвріле de фіешкаре град жицепвн de ла темеліе.

EDITORЫЛ ЛІТІ ОМЕРВ тадвс жи літваз ротъпъ.

(Брматар.)

Есте пріітітврі літваз постръ de сінтес? — Ны штій птіпъ ла каре треаптъ. Ачеаста о ва а-ръта времеа ші літваз жицвіш, ші еа жиці десвъ-лештіе секретеле сале ші се ласъ а се таљдіа на чеара, а і да опі че форть ва воі, пытва цепіт-рілор ачелора че жицр'адінс сълт тріміссе din че-рврі спре ачест сіфірніз ка съ о черчетеze, съ а-фле de ла дынса ші съ ле спве пе зратъ веакврі-лор. Жи газа ші тъпіліе перозілор е ревель, в жиціртпікъ, ші кънд ей вор "с'о чеरчетеze еа жи-бате жок de дыншій, се скължтвъ ла ей ші лі се аратъ віп топстрі.

Копія, асемпюнділ къ таїтвделе. Жл гъ-
сешті тълт тай фундементор ші пріїмітор de пер-
фекшіе, дар жл компараціе къ върватвл есте првк
ла къпомітінде. Тот жл рапортвл къпомітінделор
ші породвл есте вп првк пе лъпгъ вървадл жл
въщаци ші къ джчеркаре. Літвеле тóте, ші челе
вій ші челе тóрте жл гъра првквлі din фіреа
лор сънт аналітіче; къчі отвял жл вечі а фост тот
ачела; къчі патвра de ші се аратъ пріп ефектеле
сале жл сінтек, дись пріп методвл аналігік джш
дескопере сектете сале, ші пріп аналіс трече
ші дхвял отвял ла сінтек. Првквл жлваудъ а
пзті лжквріле къте впвл впвл дхпъ кът і се жл
фъціашъ, ші къ кът ідеіле пз жл сънт жлкъ ком-
бінате къ атът ші літва жл есте недесъвршіть
ші десмънгъ. Літва върватвл есте тай невро-
сь ші тай стръпсъ; дар ші літва жлвъдатвлі
фіреште треве съ фіе тай пштернік ші тай
стръпсъ de кът а породвлі, ші ачеса че есе пе
хъртіе dintr'єн кап гъндітор, жлтр'о кътаръ сін-
гіратікъ ва фі ші тай мештетвціть ші тай сім-
трікъ, ші тай въдетатівъ, ші тай артопіось, ші
тай пштернікъ . . . . Літва челві че пз се гъп-
деште пз поате се фіе ка ачелвіа че възетъ ші
штіе че се възете. Алте дрептврі ші пштернік аре
асвпра літвей породвл ші алтеле літераторв, ші
алтеле лецівторв ші креаторв ей. Літва поро-
двлі есте пзті вп матеріал; іар архітектвл пз
е породвл, кареле пз есте de алтъ сложъ ла а-
чеастъ zidipe de кът съ каре саў съші възъ ма-
теріалв. Алдіи съпт карі фак планвл, ші алдіи
каре zideck ші алдіи келтвесь. Тоді жлесь ла вп
лок пз салахорій ші пегваеторій, ші zidарій ші ар-
хітектій съпт de треввіпдъ ла zidpіea ачестві edі-
фіц тай твлт ші тай пзтін grandioc, тай твлт ші
тай пзтін елегант, тай твлт ші тай пзтін рег-
лат. Фіеште каре 'ші аре дрептвріле сале, впвл
съ порвичеаскъ ші алтвя пзті съ асквале.

Омер, Вірціл, Данте, Петрака, Альфієрі, Вол-
тер, Расін, Шекспір, Поппе, ші алдіи аж гъсіт ма-
теріалвл жл літва породвлі. Ші din тръпса 'ші
аж пз жл лжквраре шіші аж жлфіппат фртмоселе
лор . . . . идеале, (дака почів літва впві цепів кре-
атор, тай пшнте de а се жлфіппа асфел кът есте
съ о пштеск ідеал; дакъ ачеастъ Міпервъ есе тó-
тъ арматъ din капвл лжл Жое, саў есе вп првк
каре аре треввіпдъ de крештore ші de інстрвкшіе.)

Отвял чел жлтвік а жлчепт, ші фаптелеі аж
сложіт de пілдъ вечіввлі ші врташвлі съх . . . .
Съ черчетът пе Омер че вечіні а авт, пріп че

школі а втвлат, пріп че локврі а къльторіт, ка-
сь ведем че пілde а авт, ші алтврлід ші цепів
ші талентвл съх, жл ачеле веакврі, de ші грóсе,
дар лесне de креат, алтът лесне прічіна de че
літва лжл кът ші а ттврор аторілор Гречі есте
атът de сінтекікъ. Съ черчетът, Вірціл ші чеі
тай пшнте de дхпсвла, кът ші чеі дхпъ дхпсвла аг-
торі латіні че пілde аж авт, ші іаршіні вом афла
прічіна кът літва Романілор літераці саў латінъ
с'а фъквт атът de сінтекікъ. Ачесте доз літві
сънт тóрте ка ші тóте літвіле літерале, кънд аз-
торій ажвог пеквносквді породвлі ші жлчетеазъ
de а тай фі овжеектвл тіртірлор ші моделвл вор-
віреі, ші скріерій, ші кънд пе вртъ фіеште чіп
пз се тай еспріт de кът кът поте саў кът аж
пе стъпввл орі жлпілтврв съх. Съпт тóрте
ам зіс ші пз штіт пе кът породвл Грек ші Ро-
мъні контімпоран лжл Омер ші Вірціл ворвіа de
аналітік саў de сінтекік. Дар авт пілдъ пе по-
пóделе din zioa de астъзі ші літвеле скріе але
авторілор лор, ші ошвял жлвчі а фост тот ачела.

Чіпе къльторінд пріп Італія ші Франца, аз-
зінд ворвінд пе вп Італіан саў Франдез din пород,
а пзтіт съ вазъ къ Данте, Петрака . . . . Волтер,
Расін, Ресо . . . . скрій жл літва дърапвлі, іар пз
жл а лор жлсвіші, формашь ші кроіт din матеріа-
лвл че аж афлат жл пород ші дхпъ пілделе че аж
авт, ші дхпъ жлпрежжріле жл каре с'а афлат?

Nimenі пз поте съ тъгъдзіаскъ къ літвеле по-
пóделор італіан ші франдез, спаніол ші портвгез
пз съпт tot жлтр'о треантъ de аналіс; дар de ва
черчега чіпева пілделе ші жлпрежжріле авторі-
лор фі-къріа dintr'о честе літві, лесне поте а-
фла прічіна deoceвіре лор жлкът пштвз ачеса че
се атіпde de аналіс ші de сінтек, пштвз ачеса че
се атіпde de жлплетіре саў ръпдзіала фіреаскъ
а зічерілор.

Літва латінъ саў а авторілор роштній льквіто-
рілор Ромеі ші а тóтей Італіей а рътас ка о то-
штепіре пре кът ші літерацілор челор лалтє треі
пштвз; Бісеріка апвсвла а жлврьдішат'о ші пріп
вртмаре tot апвсевапл че вреа съ кълтіве літеріле
а треввіт съ о жлвчеде. Жл Італія тай къ deoce-
віре пз пзті къ ачеастъ ера тай ръпвнідітъ, жл
Резіденца поптіфікатвлі, дар къ лжареа Констан-
тінополвлі, тоці літераторій гречі аж алергат жл
тръпса ші аж афлат скъпаре ші протекціе жл фа-
фаміліа Medіcіс ші пріп вртмаре аж комвкікат тв-
твлор літераторілор Італіей тай къ жллесніріе літ-
ва авторілор гречі, каре жл веаквл ачела din пре-

ВЕРСОВІ АЛБЕ din I.MADA лві ОМЕЕРД.

Pancodia I.

(Люкієре.)

..... Аполон 'л авзі;

Ші днпъ че үваръ ші пресьяръ орз

Ші саре песте віте, ле ші счіръ 'ндатъ;

Апої ле җижигіаръ, җп грав ле жапіръ,

Тыаір' але лор спете, кт сеі ле аз җовъліт,

ромъл җп тóтъ җипілареа лві че а сферіт, җп
ааде чінєва җидрентъндесе de ла Бап пъпъ ла цъ-
ран ші пъпъ ла ров кт „дампіеата“. Ромъла пічі
одатъ п'a сокотіт пе от маі твлт de кът вп ош,
пічі одатъ пъпъ акт җидрептъндесе кътре впзл
сінгір п'a zic „дампіеавостре“ п'a zic „фачедү;“ ел
п'a воркіт җиттәлінд персона пічі къпетеніе пе-
навліт, пічі къпетеніе реліциі. „Фачі дампітта,
хотърышті търіа та, ші віне-квінтеазъ стъпъне“
ші атъта tot. „А тэріт җипъратъ, ші а тэріт
ровъл.“

Лп каре лімбъ се піоте ведé атъта de креди-
чос җитіпіріт торалъл чел җналт ал Евангеліе?
Кътте din пороіделе че се траг din ачсі domnіторі
ал лвіт аз пъстрат маі твлт овічівріле стръто-
шілор лор ші-фелъл чел дрепт ші фірек de а се
еспріма, пріп тóтте пъвъліріле de стрейпі ші аме-
стекъл кт днпшій, ка ромълії? — Ромъла а съ-
рьчіт дар п'a тоғлазіт, а къзэт, дар п'a с'a 'пти-
нат; трапъл юа фост жос, дар сэфлетъл реліциа і
л'a пъстрат җитръ квръціа ші җипълітіма са. Прі-
чиніа а фост піоте кт din тóтте пороіделе крещінє
ромълії сълт маі феріці җитръ адъпареа din че-
рескъл ісвор ал Евангеліе. Ла гречі domnenіе җп
вісерікъ лімба гречеаскъ веке; ла пороіделе славе,
лімба славопеаскъ веке; ла католічі, лімба латі-
пеаскъ; ла ромълії лімба лор җисвіші, ші ка съ
авзъ ші съ җиделеагъ п'aзі авт трезвінцъ de тъл-
тъчіреа преотвлі; а треввіт пітai съ штіе чіті,
саі съ теаргъ ла Бісерікъ ші съ авзъ сложба.
№ есте ромъл, каре съ п'a штіе d'a дрептъл din
вісерікъ патітіле ші поеділе лві Христос. Славъ
пемірітіре ші евапгелікъ челор че аз фъкът аст
віле ромълілор җитр'o време кънд ліпса преоді-
лор җивъдаці, адъогатъ кт сложба вісерічій җп
лімба стрейпі ар фі пріцінгіт нағзва чеа маі гро-
завъ астіл пород вреднік de алъ соартъ! № те
тіпа дар стрейпіле, орі каре ешті, пентра че не
ромълі җі гъсешті атът de вілнзі, пентра че җи-

(Ba үрта.)

*) Кт прілежжл ачеста ші авт а ворі чева
деспре лімба пістр. Де ва черчега чінєва лімба
ромълілай, веде җитръпса җитіпіріт сімтиментіле
ші овічівріле de о егалітате че юа рътас тоште-
ніре de ла стрътомій сы, ші пе үртъ с'a җит-
тимет пріп торалъл Dампіеаштії Евангелій. Пе

Ли доъ пърци фъкте; не дънселе аѣ пъс
Ши алте кърпърі крдѣ; ле дете фок вѣтъръпъл
Не летне десніката; въреат' 'пкіс віо рошъ;
Не лънгъ ел войніч фрігърі ціна жи чінчі кръч.
С'аѣ арс спетеле тóте; ръбркії с'аѣ тъпкат;
Дар челе лалте кърпърі, вѣкъд, вѣкъд тъете,
Ли філте 'п фрігърі тóте, не фок се 'пвъртеа 'твочеа;
Къ тълтъ жигріжіре. съ фріпсеръ 'п сѣршіт;
Лѣ аѣ трас афаръ тóте ші тъпка жичетъ;

tre dѣншій нѣ сънт атътеа оторврі ші веленіїрі
Ли пропорціе къ алте породѣ чівілізаге.

Ли ротън нѣ веде чіпе ва вѣтъндсе ла пър-
тареа, віецвіреа ші літва лѣ дѣ кѣт ви ротан
крештін, фъръ тълте къпоштінде, фіѣ ал патъреі
ші каре жицелене кънд терце ла Бісерікъ, жицелене
кіар din гъра ачелві преот пејтвъцат, каре-
ле нѣ гръеште пътіт ші кътпърат ли каса Dom-
пвлѣ, чі чітеште кіар къвінеле челві че а тъп-
тіт лѣтъеа. (Деснре ачеаста ворбеск тай пе ларг
Житр'о дисертаціе асизра обічеіврілор побстре.

Фрадї ротън de зnde въ афлаци! фідї четъ-
депі чіпстії, съпіпседі въ лецилор съйт каре съп-
теді, къчі акою е сігвранда фіе кървіа; ізвіді ші
чіпстії пе стъпніторі воніті, дар нѣ въ піер-
депі вреднічіа отвілѣ ші а крештінблѣ, сінгра
тоштеніре дела стрътошій вострі. Нѣ въ жигро-
зіді піці въ тайтваді съ житваді кіпка че
ведеши жпайлітеа востръ: Domn e tot отвіл ші къ
„Domnia та“ жпдрептадівъ кътъ фъпсвя. Маре
е стъпніторем, ші къ „Мъріа та“ въ жпдрептаді
ла ел. Na фост ли обічеівріле ші літва востръ
„Димпіеавбостръ ші Мъріа Востръ“ Ворвеле нѣ
сънт пімік; дар ворвеле сънт ікоана inimіш ші а
гъндзлѣ, ші de тълте орі дештеантъ орі корѣт-
не inima ші гъндзл, ші ей деснре inimіш ші деснре
гънд ворбеск, ші inimile ші гъндзріле востре аѣ
фост фрѣтоса, ші нѣ ле стрікадї.

Мерцеді ли Европа, лаџі челе вѣне ші фрѣ-
тосе, асемпапацівъ алвіелор, трацені тіереа din
Флорі ші лъсаці пе сеама твіштелор съші кате
аіреа de тъпкаре. Фвіці de релеле Европі,
Фвіці ка де чеа тай грозавъ ші ліпічоась чівъ
каре отбръ тóтъ фіпца торалъ ші прип вртаре
політікъ.

Нѣ'ші преа авеа локъл, паркъ, ачеастъ апо-
строфъ аї: дар е ворба de Омер, de фала Гречі-
лор; ші пе гречі фаптеле ші пілделе стрътошілор
лор 'іаѣ жтвіат ші ли вор фаче таръ.

Оспъцвя лор гътіръ, тъпкаръ тоџі къ тоџі;
Съ сътврарь віе л'ачест оспъц de овіште;
Шіа верії шіа тъпкърі ей пофт' а 'нделініт.
Бтплръ пъпъ 'п гъръ ші капеле de він;
Апої тврпа Фечорі пе рънд ла тоџі ли вѣпе.
Не тóтъ зіоа Ахеї къпта, жипъка Зевс;
Фрѣтос жпълца къпта Пеан Фечорі гречі;
Съвеа ей пе Екаерг; ел тълт се вѣквра:
Дар кънд сорелѣ апвсе ш'ал пощій въл се 'птицес;
Не лънгъ пріппіере отгóне се кълкаръ.
Дар іатъ ші Аврора ли славъ се іві
Къ разелей ружбосе. Не дѣкъ се порпеск
Ла тавъра Ахеапъ. Екаергъл атвчea
Тріміс лор вп агстрѣ cenіn, пріпчос фортé.
Катартъл 'л ашезаръ, ші велеле леа 'птиц;
Ісвеніе вънітъ 'п веле, ші зnd, реісвінд
Карена, пврізратъ, съвлвбосъ волвореазъ.
Дін зндъ 'п зндъ пава деснікъ, трече валврі.
Ли тавър' Ахеапъ сосіръ жпсфрилт.
Аѣ трас адъпка павъ пе тал, със пе nicіп;
Спріжнітіре пъргіи ли пвсеръ ли преажтъ,
Ші ей съ 'птръштіаръ ла кортврі ші ла паве.
Дар чел de пічор іатъ, хръніt de Zeї Axіl,
Ла плтіпонда паве шідеа tot тъпіос;
Ла пічі о adзнare d'eroi n'авеа амстек,
Ла пічі о вѣтъліе; дар се трзdea ли съфлет,
Dopind ръсвойш ші арте. — Аврора іар сосі
Adoa zi спре зече; ші іатъ ла Олітп
Тоџі Zeї іар веніръ, фрѣтапи тареле Жое.
Тот нѣ вѣтасе Тетіc а фівлзі ей ратъ.
Шіл търрі вал ръсаре, се вркъ ли 'пальзя чер,
Къ зіоріле 'прэзълъ сосеште ла Олітп,
Ші d' de окюсса Кроніd, че шідеа 'п парте,
Ли върф тай палт din кътъ въюсса Олітп аре.
Еа шадъ лънгъ фъпсвя, 'л апкъ de цепкъ
Къ тъпа ей чеа стънгъ; къ дреапта de вѣрві;
Ръгънд пе жтвіатъл Кроніон Жое, 'л зіче:
„Пъріте татъ Жое, къ Zeї din прэзъл
De 'л' ам фъкет вр'вп віе, пріп фаптъ, саѣ пріп
грай
Ші тѣ жпделініште dopindia mea актъ;
Не філъ тей чіпстеніе; din тоџі ел пъскъ сінгбр
Ли сквртъ віецвіре, ші Атрід тіл пеістеніште.
Ръпнд ли ціна прада. Ръсвпълъ актъ тѣ,
Олітпiane Жое, ажетъ пе троіні
Пъпъ кънд iap Ахеї п'ал тей фіѣ съ чіпстеніасъ.“
De пор-жпдъртъторъ de лок пічі нѣ' ръспінде;
Дар Тетіc tot ли рогъ, нѣ' ласъ de цепкъ.
„Не пе томіте спінімі, веї? ли фъгъдештъ,
Саѣ нѣ' тъгъдештъ; тѣ n'аї de чѣ а те теме;

Съ штів ші еў джкаілеа din Zeelé а ле малте
Кът сънг фърь чістіре, din тóте пътai еў.

De порї-длтъръторвл ръспнде, грэх офтънд:
„Мъ баці кв Жѣна 'п вражвъ; іар тъ хвеште
Жѣна;

Din тоці пембріторій tot ea тъ джагъръть;
Джагъръ задар кв mine се чеартъ пътai ea
Ш'їмі зіче дж вътае Тробіенілор с'ажет:
Dap фіе; фзії актма; съ пв те вагъ Жѣна;
Еў воів пврта de гріжъ а іспрвві ші астea;
Фзії; воів къті еў капвл, спре а те 'пкредінда;
Ла поі пембріторій е чел тай шаре сепнв;
Nimik' ал тей пв есте de a се тай джагърчe;
Nimik джагъръ томіре nimik de не ісправъ,
De воів къті еў капвл.“ A zic; ші а 'пкредіната
Kronion джпъратв джпъроселей спръичепі;
Din сънг пембріторвл ал съв кап се кътіръ
Амбroziane коте; с'a клетінат Оліппла.
Съ сътвіръ асфел ші фръ decипърдіц.
Афвндъ 'п шаре Tetis din фалліквл Оліпп,
Ші Жое 'п палат інтръ. Тоці Zei се скъларь,
Стътвіръ дж пічоре 'пайнтеа че лві шаре
Стъпн ш'ал лор пъріпте. Ші пімені пв 'пдръспн
Дж жедві съ тай шашъ кънд ел се арътъ.
Ел інтръ, 'п трон се пзне, дар кът дж зърі Жѣна
De лок еа се прічепе къ Арцін: neda Tetis
A лві Nipev еа фікъ с'a сътвіт кв ел,
Ші 'ндарть еа кв ворве атінде пе Kronid.

„Длвікленіе, спнпетм кв каре din Zei іаръші
Брзітай актм с-fatвр? дж плаче tot d'a вна
Дж тайпъ, фр de mine, проекте а зрzi.
Къчі пв те 'ндрп вр'о дать съмі спн тв че гъп-
дешті!

Ръспнде еў атвчea пъріпtele вечіе.
„Ндці бате капвл, Жѣно, къ квцетіле телe.
Дж сънг спре вътъмаре; тв пв поці афла tot,
Мъкар de'mі ешті соціе; dap че есте ертат
A тай афла ші алтзя, пічі Zei, пічі бтепі, пімені,
De тіне тай пайнте, пв вор афла ачеіа.
Dap ор че алт джпарте de чеі лайді Zei зрзеск,
Тв пв тъ 'птрева, Жѣно, ші пв тай черчета.

Ръспнде лві Ебопа, аёгвста Zea Жѣна;
„Kronide, спнтъ шаре, че ворве 'пі зічі тв міе?
Преа твлт ші тай пайнте еў пічі пв те 'птревам,
Nічі вреам ка съ тай афла; дж паче квцетаі;
Dap т'ам темт актма съ пв се upidideаскъ
Къ гра Арцін-neda, змъцітіреа Tetis,
Копіа' ачелві татъ вътъръ венів mapinean;
Къ зіоріле 'ппрезп' са ръсърі ачи,
Шъз ші лъпгъ тіне ші de ценкі те стрыпсе;

Ші тв фъгъдіт' ал п' Axil а чісті астъзі,
Ахеі твлт лъпгъ паве ла торте а преда.

De порї-длтъръторвл Kronion 'ia ръспнде:
„Andemonатъ фіре, апврвреа 'пгріжітъ;
De тіне пічі одатъ пв почів а тъ аскнде.
Nimika пв веі фаче; чі тъ веі пекъжі;
Maї ръв е пептр тіне; ш'їмі плаче, орі ші кът.
De вое, de певое шеzi, тачі акв, ш'асквальтъ;
Къ тъпелем' пъпрасіціе тіне дж леоів пзне,
Съ штів къ тоці кв тоці, къді Zei сънг дж Оліпп,
De вор сърі ла шіне, еї пв те вор скъпа.

Атът а zic Kronion. — Бзоп' аёгвста Жѣна
Тъквтъ, 'пфіорать шъзз преа змілітъ.
Черештій Zei джагъръ дж каса лві Kronid.
Се сколь дъптре dinші ші тештервл Влкап,
Плькете 'пшіръ ворве къ тре брацалява Жѣна,
Ізвіта аёгвста твтъ. — Фатаде' фапте! тайкъ,
Boi Zei, пептр бтепі, съ въ съфідії ачи?
Се ръсколід тоці Zei? пічі de оспъц джкай
Noї пв пе въкврарът; къчі ръв вірвеште.
М'асквді пе шіне тайкъ? Ор кът ешті de 'пде-
леаптъ,

Пе лъпгъ тата Жое тай віне съ те порді;
Nв каре квтва іарьші пъріпtele хвмінд,
А не стріка оспъцвл; къчі d'o воі стъпъвл,
Флцеръторвл Жое, дж дать пе ръстброп
Din жуцвріле постре. Te 'пчеаркъ э'л джвльпзі
Къ ворве 'пдвлчітіре; Оліппанвл іар
Mіlos ел ва фі поъ. — Zікънд Влкап се сколь,
П'а са ізвітъ твтъ чістінд кв амвеккпъ,
Ачесте ворве зіче. — „De, рафдъ тайка тіеа,
Nв почів съ те вѣз трієтъ; еў преа твлт те із-
беск;

Dap ші пътрнде de дорв'ї, фолос пв'ді почів а
двче.

Ръв е Оліппанвл кънд алт' ў стъ 'ппротівъ.
Ат врт ші еў алтдатъ ръвнис а'ді ажата;
Dap de пічор атвчea, счіндітъ зрогав,
Din прагвл сінітей станце т'а асвърліт департе.
Ші кънд сореле апнис дж Летнос ам къззт;
Авіа тай авеаш сфлет; атвчі т'а'л рідікат
Бърваді Cindien.“ Zice. — Брац алва Zea Жѣна
Зътвеште ш'жі ia къпа. Къ градіе ла зртъ
Чістіа ел пе тоці Zei; преа двлчеле пектар
Тврпа ла тоці din капъ. Бп ржс пепотоліт
A nodidit пе Zei, кънд пе Влкап възбръ
A колінда пріп станце. — Еї асфел пвпъ сеара
Къ плів твлтшіре, се десфъта 'п ачел
Оспъц овштеск ті твндр, de тóте 'ндесталаци,

Де кънте ші кітаръ, че о дінеа Аполон:
Ші Мазеле 'презъ прea двлче 'пшіра кънте.

Дар кънд сеънта лвтінъ а сбoreлві пері,
Ш'а касъ фіе каре с'a дес а се квіка.
Ла становеле лвкрате de чел прea слvвіт, таре
Влкап, ісквсіт тештер. Олімпіанві Жое
Фблцерътор пышаште ла патві съѣ, коло
Ende ші маї пайне odихна ал гъсеа,
Кънд соmп ді венеа двлче. Се вркъ, ел addóрme;
Се квікъ лъпгъ дўпсві ш' Азротрона Жапа.

КАТАЛОГ ЦЕНЕРАЛ

de кърді роmъпешті жп лібрерія
D. Георгів Ioanid.

(Брмаре).

Цеографіе.

Календар пептръ 11 апі, de ла авзл 1850
пъль ла 1860, de проф. I. Г. Горжанъ .

Idem ne віторії 3 апі 1851—1852—1853
Мъна лві Damaskin копринсъ жп 24 па-

графе въ жптревърі ші ръсппвсврі . . .
Цеографія Църкї роmъпешті. de I. Б. Там-

пепанъ . . . . .
Цеографіе ші Astronomie, de I. Цепіліе .

Цеографіе ценераль жп 3 томврі, de проф.
Ресъ din Braşov, легате . . . . .

Харта Мана-тандыл . . . . .
Idem a Европеї . . . . .

Idem але Асіеї, Афрічей, Амерічей ші Аз-
страліей, въте . . . . .

Idem Moldавией ші а ливечіпательор църк
Ромъпнія, Трансільванія, Буковіна ші Бе-
сарабія, de Мілер ші Партені . . . . .

Літератвръ.

Романце.

Аделаїда жп 2 том. тіпъртъ ла Сівії .
Довзеній пі патръ de оре але зиен фемеї
сімдівіle de пріпц. de Констанца, трад.
de N. Ржкъреанвілъ . . . . .

Драка чел скюпъ, de ла Le Sage, трад.
de кокона Съмбитеапка . . . . .

лєї пр.				
	Don - Кішоте жп 2 Волгтврі, трад. de I.			
	Еліаде			18
	Елісавета саj Ексіладіj din Сіверія, трад.			
	de A. Г. Фотескъ		3	15
	Ермак саj квчеріторія Сіверії, трад. de			
	C. В. Peltiki		5	25
	Еліезер ші Нефталі, поемъ, традвсь din			
	Флоріан къ адъоцирі de поесії, de Гр.			
	Александрескъ		4	
	Історія зпі торт, de A. Демас, трад. de			
	A. Баронді		1	20
	Історія лві Софоронім ші Харітей . . .		1	20
	Історія лві Александра (Александрия) ле-			
	гатъ		4	20
	Ієпічерій жп 2 том., трад. de A. Пъклеа-			
	пвл, a doza edidisne		11	10
	Колекції de повелі 1 волзм, de маї тврді			
	традвкъторі		4	20
	Коліка Indianъ къ адъоцирі de поесії de A.			
	Пелімон		4	20
	Клотілда ші Edmond, саj Іздіта францезъ			
	жп 2 том. de I. E. Піккарді, трад. de I.			
	Негзліч		12	
	Къльторіле лві Гіллівер, том. ал 7леа,			
	трад. de I. Негзліч		15	30
	Леоне-Леоні de Щеоржё Cand., трад de			
	Антон Рактіванъ		6	30
	Марія, пзвель de ла Берганд, трад. de I.			
	Негзліч		3	15
	Матілда жп 3 томврі, трад. de логоф. ші			
	кавалер Конст. Конаке		27	
	Орфапъ din Алпї, de ла Мте. Келаріер,			
	трад. de Георгіе Поповіч		3	15
	Павл ші Вірцівіа, трад. de A. Пелімон .		4	
	Радвл Водъ ал 7леа de ла Афзмацї. по-			
	вель історікъ а дърїп постре, de D. C.			
	Andronik		4	20
	Секретарвл Intim, de ла Г. Cand трад.			
	de D. C. Andronik		6	30

(Ва зрма.)